

Zelfbeelden

De mens is voortdurend bezig met het uitvinden van een ZELF voor zichzelf, maar het uitgevonden zelf kan nooit het werkelijke zelf zijn. Er is geen mogelijkheid dat het verzonnen zelf ooit het echte zal zijn. Het echte zelf moet ontdekt worden, niet uitgevonden. Het verzonnen zelf wordt ons ego. Het echte zelf is op geen enkele manier het ego. Het echte zelf is helemaal geen zelf; het is volkomen leegte, en de stilte van leegte, en de vreugde van leegte.

Als je een zelf wilt uitvinden zul je het anderen moeten vragen; dat is de enige manier om het uit te vinden -- meningen verzamelen over wat mensen over je denken. Dat is wat we ons hele leven blijven doen. Dat is waarom we zo bang zijn voor het gebrek aan respect van mensen. Dat wordt onze slavernij. We willen respectabel zijn, want als we respectabel zijn dan is de mening van mensen over ons mooi. Ze prijzen ons en we kunnen een beter zelf hebben. Als we niet respectabel zijn, veroordelen mensen ons; en dan zul je nooit een mooi zelf hebben, dan zul je een lelijk zelf hebben. Je zelf bestaat alleen uit de mening van anderen; het is een lappendeken. A heeft iets gezegd, en B heeft iets anders gezegd, en C weer iets anders, enzovoort, enzovoort. Je verzamelt al deze dingen, deze papieren knipsels. Dan maak je er een beeld van - je maakt ze aan elkaar vast, je lijmt ze aan elkaar.

Vanaf het allereerste begin begint het kind deze rommel te verzamelen. De moeder zegt iets, de vader, de broer, de buren: als het hem bevalt begint hij zich trots te voelen, als het hem niet bevalt begint hij zich depressief te voelen. Om depressie te voorkomen gaat hij door met het vleien van iedereen die hij ontmoet. De vleierij is niets anders dan een afspraak: 'Ik zal je vleien, zodat je me een goed getuigschrift kunt geven. Ik zal u nog meer vleien als u bereid bent mij een nog beter getuigschrift te geven.' Maar al die certificaten zijn alleen maar van de buitenkant, en niemand kent je, wie je bent - zelfs jijzelf niet.

Dus wat anderen over je zeggen is bijna irrelevant voor je werkelijkheid. Ze kennen alleen je uiterlijk, en uiterlijkheden kunnen heel vals zijn. De persoon die er aan de buitenkant heel zachtvaardig uitziet, kan van binnen heel egoïstisch zijn. Die zachtmoedigheid kan slechts een camouflage zijn, een bescherming, een pantser. De man die er aan de buitenkant heel slim uitziet, kan juist het tegenovergestelde zijn - hij kan volkomen dom zijn. De domme persoon moet doen alsof hij slim is; het doet pijn om te weten: 'Ik ben dom.' De man die maar blijft opscheppen over zijn kennis is gedoemd onwetend te zijn. Maar wie wil bekend staan als een onwetende? Hij verzamelt informatie en verspreidt die onder de mensen. Beetje bij beetje verzamelt hij een reputatie dat hij kennis heeft, maar deze kennis is vals, deze reputatie is vals. Deze certificaten worden je gegeven door mensen die je niet kennen, die je niet kunnen kennen. Iemand anders kan jou op geen enkele manier kennen, dat kun je alleen zelf. En wat ze ook zeggen, ze zeggen het alleen maar zodat jij ze een goed certificaat

kunt geven. Dus het is een wederzijdse samenzwering; we bedriegen elkaar. Iemand zegt: 'U bent mooi,' en natuurlijk moet je het compliment teruggeven. Iemand zegt: 'U bent zo intelligent,' en je moet het compliment teruggeven: 'U moet wel een heel intelligent iemand zijn, anders had u mijn intelligentie niet gekend. U moet wel een man zijn met een groot inzicht -- u bent de eerste man die mij begrepen heeft.'

Deze voortdurende bezigheid om zichzelf uit te vinden moet begrepen worden. Waarom is het er überhaupt? Het is er omdat je een constante knagende leegte in je hart voelt. Je weet niet wie je bent, en het is heel moeilijk om te leven zonder te weten wie je bent. Tenzij je weet wie je bent, zal alles wat je doet een mislukking zijn, een frustratie. Je kunt er alleen in slagen vervuld te zijn als je weet wie je bent. Dan zul je je leven zo kiezen dat het een vervulling wordt van je werkelijke behoeften. Anders, als je jezelf niet kent, blijft alles wat je doet toevallig. Misschien bereikt je pijn eens in de zoveel tijd het doel, maar dat is toevallig en het zal maar een enkele keer gebeuren. Je schiet in duisternis, zonder te weten wie je bent, zonder te weten waar het doel is. Het is bijna onmogelijk dat hij soms doel treft; negenennegentig procent is de kans dat je leeg zult blijven en dat je leeg zult sterven. Je leven zal een tragedie zijn. Dat is waarom mensen zo'n tragisch gevoel op hun gezicht dragen, in hun ogen.

Kijk naar mensen, kijk naar jezelf, en je zult zien -- mensen leiden een zeer tragisch bestaan. Hun hele verleden is voor niets geweest en ze weten dat vandaag ook uit hun handen glipt; en diep van binnen bestaat het vermoeden dat wat ze in het verleden hebben gedaan, ze ook in de toekomst zullen doen. Het is dus allemaal een zinloze reis, 'een verhaal verteld door een idioot, vol van woede en lawaai, zonder betekenis'. En tenzij betekenis wordt gevoeld, hoe kun je dan vreugdevol zijn? Als je leven niet klopt van betekenis, hoe kan het dan een lied worden? Alleen een betekenisvol leven wordt een lied. Wanneer je begint te voelen dat er betekenis is, wanneer je begint te voelen dat je iets heel wezenlijks voor het bestaan vervult - dat je nodig bent, dat je deel uitmaakt van dit kosmische drama, dit kosmische spel, dat er zonder jou iets zal ontbreken, dat zonder jou het drama helemaal niet hetzelfde zal zijn - dan ontstaat er groot respect voor jezelf. En juist in dat respect zit dankbaarheid voor het bestaan.

Osho: The Secret # 11